

De regel in ons leven

Assen 22 april 2023
Willem Marie Speelman

800 jaar Regel OFM – Wat doet een regel (mij)?

- Franciscus heeft een dubbelzinnige verhouding tot de regel
- Hij zocht een leven volgens de volmaaktheid van het evangelie
- Volmaaktheid kennen wij in de muziek, bijvoorbeeld het volmaakt zuivere octaaf
- Dat volmaakt zuivere interval vinden, vergt afstemming en afstemming vergt oefening (en iemand vragen mee te luisteren)
- Regel regelt het leven zelf, niet het denken en niet het duiden

Ik wil het goede leven leiden, ook als dat soms lijden is

- Wek die vraag in je hart, en neem de tijd om de vraag “wat is voor mij het goede leven?” te beantwoorden.
- Ben je bereid ook antwoorden van anderen, met name de traditie, de orde, je broeder en zuster, serieus te nemen?
- Het antwoord op die vraag heeft altijd te maken met verhoudingen: je verhouding met God, met de schepping en met andere mensen.
- Dat die verhoudingen zuiver zijn.

Wat wilt Gij dat ik doen zal?

- Je kunt deze vraag op ieder moment in je leven stellen.
- De vraag stellen betekent wel dat je jouw eigen antwoorden weg moet strepen (over Franciscus en de eigen wil, zie Wijsheid 2).
- Als je de vraag echt stelt, wacht je vanaf dat moment op een antwoord.
- Het kán natuurlijk zijn dat Gods antwoord jouw antwoord alleen maar bevestigt.
- Het kan ook zijn dat God antwoord komt door de mond van iemand die je onderweg tegenkomt.

Zijn voetstappen (je kunt ook lezen: indrukken) volgen

- En hoe wordt je gevoelig voor die indrukken: lijfelijk, present?
- Als je onder de indruk bent van een woord van de Heer, bijvoorbeeld een evangelielezing, wat doe je dan om die indruk te volgen? Afstemmen?
- En wat doe je als je niet goed weet hoe en waarheen die indrukken je leiden? Iemand vragen om mee te overleggen?
- Heb jij een duidelijke en concrete opdracht nodig, of ben je meer geneigd tastend een weg te zoeken?

Je merkt dat anderen jouw levensstijl opmerken

- Je leven wordt een voorbeeld, en dat doet wat met je
- *exemplum*: evenbeeld van Christus, manier van doen, maar ook een leven dat iets van hun eigen leven doet oplichten
- Je leeft voor anderen, en bent je dus steeds bewust dat je opgemerkt en gevolgd wordt
- Maar het kan voorkomen dat je je meer op de blik van de anderen richt dan op de indrukken van de Heer
- Verschil tussen bekeken en gezien worden: iemand anders kijkt naar iets van jou of ziet jou aan (oog-in-oog contact)

In resonantie blijven met het mysterie, de boodschappen van de Heer in jouw leven

- Leven is een adembeweging, letterlijk, maar ook in de zin dat het steeds weer teruggaat naar de bron om zich af te stemmen en gevoed te worden (Het is niet alleen van jou afhankelijk)
- Doe je dat niet, dan neem jij in jouw voorbeeldfunctie de rol van God op je (Voorbeeldig leven kan ook showing off zijn, hoogmoed, zie mij eens)
- En als je losraakt van je bron, heb je niets meer wanneer anderen je verlaten
- Neem je de regel waar als een vertegenwoordiger van de Heer? (“Ik ben de regel,” iemand volgen is iets anders dan iets onderhouden)
- Ben je in staat om met de Heer, in gesprek te gaan om de regel beter te onderhouden? (Christus gaf Franciscus nooit een concreet antwoord, hij moest het zelf ontdekken, in ontmoetingen)

Een levensvorm

- Die levensvorm of regel is als een huis, die jij mede ingericht hebt en waar jij thuis bent (Schuilplaats, rustplaats, waar je jezelf kunt zijn)
- Het huis heeft verschillende kamers (Badkamer, slaapkamer, gang, werkkamer, keuken, gebedsruimte?)
- Kamers van verhoudingen: richtsnoeren, verhouding binnen/buiten, verhouding tot God, tot anderen, de missie van je leven
- De regel bepaalt misschien niet zozeer wat je moet doen, maar wat je – als alles in orde is – gewoon bent te doen

Een levensvorm als in een woning

- “Als alles in orde is...” Want sommige kamers zijn voor jou gesloten, in sommige kamers kom je weinig, en in sommige blijf je vaak te lang hangen
- Soms is het goed de kamers een voor een langs te gaan, en na te gaan of alles nog in orde is
- En als je daar bent, voel je dan ook de drijfveer om dóór te gaan, en andere kamers te bezoeken?
- Is de woning een plek om te verblijven, of is er een weg naar binnen, en naar het binnenste centrum?
- Wat is dat centrum dan?